

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Zorginstituut Nederland
Pakket
Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon
mw. E.C.M. Visser
T +31 (0)20 797 87 75

0530.2016108411

Datum 3 oktober 2016
Betreft Stand van zaken vaktherapie in de geneeskundige GGZ

Onze referentie
2016108411

Geachte mevrouw Schippers,

Op 26 oktober 2015 heeft Zorginstituut Nederland het rapport '*Vaktherapie en dagbesteding in de geneeskundige GGZ*' uitgebracht. Wij constateerden in het rapport dat de effectiviteit van de verschillende vaktherapieën in het verleden onvoldoende is onderzocht en dat het daarom aan bewijs voor de effectiviteit van deze therapieën ontbreekt.

Toch heeft het Zorginstituut – om moverende redenen die in het rapport zijn benoemd – niet de conclusie getrokken dat de klassieke vormen van vaktherapie niet voldoen aan het wettelijk criterium 'stand van de wetenschap en praktijk'. Wel hebben wij de beroepsgroepen opgeroepen om meer onderzoek te doen naar de effectiviteit van vaktherapieën om op termijn het bewijs alsnog te leveren. We gaven aan dat het Zorginstituut over vijf jaar (2020) alsnog uitspraak zal doen over de effectiviteit van vaktherapie als ondersteunende behandeling in de geneeskundige GGZ en dat wij de ontwikkelingen op dit gebied nauw zullen volgen. Eerste moment van peiling is de oplevering van de 'Generieke Module Vaktherapieën' die wordt ontwikkeld in opdracht van het Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGZ.

In uw reactie van 26 november 2015 op ons rapport heeft u aangegeven, dat de bevindingen van het Zorginstituut bijdragen aan een verdere verheldering van de aanspraken van de geneeskundige GGZ en daarmee aan doelmatigheid van de zorg. U onderschrijft de oproep aan de beroepsgroep om met de noodzakelijke onderbouwing en evidentie te komen. Echter een periode van vijf jaar vraagt om een meer gestructureerde benadering; de oplevering van de generieke module is naar uw mening slechts één van meerdere ijkpunten binnen deze periode. Daarnaast bent u van mening dat ook andere partijen in de GGZ bij dit proces betrokken moeten worden en waar nodig hun verantwoordelijkheid moeten nemen.

Met deze brief willen wij u informeren over de stand van zaken tot nu toe. Wij doen dit aan de hand van de aanbevelingen die wij in het rapport hebben geformuleerd. We hebben aanbevelingen aan partijen gedaan om te komen tot:

- een 'Generieke Module Vaktherapieën' die in meerdere zorgstandaarden gebruikt kan worden;

- nader onderzoek naar de effectiviteit van vaktherapie zodat op termijn (5 jaar) het bewijs kan worden geleverd;
- samenwerking tussen hogescholen waar vaktherapie wordt gegeven met universiteiten om goed wetenschappelijk onderzoek te waarborgen;
- aanpassing van de 'Nadere Regel Gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg' om de bekostiging van de vaktherapieën transparanter te maken.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
3 oktober 2016

Onze referentie
2016108411

Generieke Module Vaktherapieën

In augustus 2015 is in opdracht van het Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGZ het project 'Generieke Module Vaktherapieën' gestart. De module wordt door de Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB) ontwikkeld in samenwerking met:

- Landelijk Platform GGZ
- Nederlands Huisartsen Genootschap
- Nederlands Instituut van Psychologen
- Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie
- Verpleging & Verzorging Nederland GGZ
- GGZ Nederland
- Zorgverzekeraars

De ontwikkeling van deze generieke module is een eerste aanzet om inzichtelijk te maken bij wie, wanneer en hoe de vaktherapieën ingezet kunnen worden. Vanuit de gedachte dat achter diverse stoornissen een aantal gemeenschappelijke factoren schuilgaat, zal de generieke module worden benaderd vanuit het model van de 'Transdiagnostische Factoren'. Hierbij zal de wetenschappelijke borging van een achttal vaktherapeutische transdiagnostische factoren worden onderzocht. Men verwacht met gebruikmaking van dit model verbinding te kunnen maken tussen de vaktherapeutische interventies en de verschillende maten van evidence.

De 'Generieke Module Vaktherapieën' wordt naar verwachting in het eerste kwartaal 2017 aangeboden aan het Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGZ en vervolgens (tripartiet) aan het Zorginstituut voor opname in het Register. De opname in het Register is het eerste ijkpunt op weg naar de noodzakelijke onderbouwing en evidentie van vaktherapieën. Wij zijn verheugd te kunnen constateren dat de ontwikkeling van een 'Generieke Module Vaktherapieën' door de beroepsgroepen voortvarend is opgepakt.

Strategische Onderzoeksagenda

In januari 2016 is een werkgroep gestart met het ontwikkelen van een onderzoeksagenda vaktherapieën. In deze werkgroep zijn naast het bestuurslid Kennisinnovatie van de FVB, lectoren van alle lectoraten en lectoraten i.o. vertegenwoordigd. Twee lectoren zijn tevens verbonden aan een universiteit (Open Universiteit en RUG). De werkgroep is aangevuld met leidende personen waar het gaat om de opleiding en onderzoek naar vaktherapeutische disciplines, waaronder een vertegenwoordiger van de VU. De werkgroep wordt ondersteund door deskundigen uit het werkveld en wetenschappelijk onderzoek. De FVB werkt aan een formele inbedding van deze werkgroep om status en sturing te geven aan de taak/opdracht van deze werkgroep. Het ligt in de bedoeling dat de werkgroep voor de ontwikkeling van de onderzoeksagenda vaktherapeutische beroepen direct onder het Algemeen Bestuur van de FVB wordt gepositioneerd. Dit betekent dat de besturen van de bij de FVB aangesloten verenigingen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de aansturing, monitoring en evaluatie van het proces.

De werkgroep is gestart met een inventarisatie van al het bestaande wetenschappelijke onderzoek en de prioriteiten in het werkveld. Van hieruit zal geleidelijk worden toegewerkt naar een strategische onderzoeksagenda. De werkgroep is onder meer in gesprek gegaan met enkele prominente vertegenwoordigers van de universiteiten die nu reeds betrokken zijn bij vaktherapeutisch onderzoek met als doel om input te verzamelen voor de strategische onderzoeksagenda. De planning is deze agenda dit najaar te bespreken met:

- het werkveld (zowel leden als brancheorganisaties);
- cliënten (verenigingen);
- de universitaire wereld (promotoren en relevante hoogleraren).

Op deze wijze wil men komen tot een definitieve strategische onderzoeksagenda. Dit is de eerste stap om te komen tot nader onderzoek naar de effectiviteit van vaktherapie. De werkgroep geeft hiermee gehoor aan onze aanbeveling. De totstandkoming van deze onderzoeksagenda is het tweede ijkpunt voor het Zorginstituut.

Samenwerking tussen Hogescholen en universiteiten

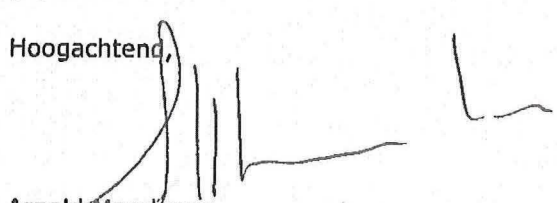
We hebben aanbevelingen aan partijen gedaan om te komen tot samenwerking tussen hogescholen waar vaktherapie wordt gegeven met universiteiten om goed wetenschappelijk onderzoek te waarborgen. Uit een eerste inventarisatie van lopend (of recent afgerond) promotieonderzoek naar vaktherapeutische interventies in Nederland, blijkt dat er op dit moment op het gebied van vaktherapeutisch onderzoek nauw wordt samengewerkt met tal van universiteiten in Nederland maar ook daarbuiten. Daarnaast hebben vertegenwoordigers van universiteiten zitting in de werkgroep die de strategische onderzoeksagenda ontwikkelt. Hiermee is de door het Zorginstituut aanbevolen samenwerking tussen de hogescholen en de universitaire wereld bij de totstandkoming van deze agenda afdoende geborgd. De Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) kan desgevraagd helpen bij het beoordelen van voorstellen voor concreet onderzoek.

Nadere regel 'Gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg'

De NZa heeft onze aanbeveling om de indeling van vaktherapieën in de Nadere regel 'Gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg' aan te passen overgenomen. In de regelgeving voor 2017 zal de indeling van vijf klassieke vaktherapieën worden aangehouden. De categorie 'vaktherapie overig' komt te vervallen. Hiermee wordt de inzet en de bekostiging van deze vaktherapieën transparanter en wordt voorkomen dat in de categorie 'vaktherapie overig' behandelingen kunnen worden geregistreerd, waarvan niet duidelijk is of deze tot de 'klassieke' vaktherapieën behoren. Dit punt is hiermee afgedaan.

We zullen u nader te informeren als de twee eerdergenoemde ijkpunten zijn gepasseerd.

Hoogachtend,

Arnold Moerkamp

Voorzitter Raad van Bestuur

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
3 oktober 2016

Onze referentie
2016108411